

77) II. F. 3. De kongelige Haver. Extraordinære Arbeider. Udvalget har i Skrivelse af 10de November 1883 udbedt sig Oplysning om Anvendelsen af Bevillingen for indværende Finantsaar til Hovedstandsøttelse af Marmormuren i Marmorhaven ved Fredensborg Slot m. m., hvorefter Indenrigsministeriet under 30te j. M. har fremsendt det af Samme approberede Overflag, over de Arbeider, der agtes udførte for den paagjældende Bevilling af 10,000 Kr.

78) III. A. 1. Landvæsenets Fremme i Almindelighed. Skrivelse fra Indenrigsministeren:

Indenrigsministeriet. Kjøbenhavn, den 22de November 1883.

Ved Finantsloven for 1880—81 blev der under § 19 III. A. 1. bevilget 4,000 Kr. til Bestridelse af Omkostningerne ved den videre Udvikling og Fuldstændiggjørelse af en af Thomas Sørensen af Borup Hebe konstrueret Gravemaskine, der drives ved Vindkraft, jfr. Rigsdagstidende 1879—80 Tillæg B. Sp. 499—500, 527—30. Da det kongelige danske Landhusholdningselskab, der af Ministeriet var anmodet om at føre Tilsyn med Benyttelsen af den givne Bevilling, ansaa det for utvivlsomt, at Spørgsmaalet, om der kunde komme noget praktisk Nyttigt ud af Thomas Sørensens Ide, var betinget af, at der tilveiebragtes en tilstrækkelig stærk og kraftig Vindmotor til Færdsel over Markerne, blev det overdraget Møllebygger Wittelsen i Aarhus at udføre en saadan paa Grundlag af, hvad Thomas Sørensen i saa Henseende havde konstrueret og med hans fortsatte Bistand. Til Omkostninger ved denne Vindmotors Forfærdigelse beregnedes 2,000 Kr., medens Resten af Bevillingen medgik til Sørensens og hans Families Underhold, da han maatte anvende sin Tid paa Maskinen, samt til Rejser m. V. — Det viste sig imidlertid umuligt at faae Vindmotoren fuldført for de paaregnede 2,000 Kr., men da det maatte anses særdeles onskeligt at faae Sagen ført igjennem, formaaedes Møllebyggeren til, uanset at det fulde Vederlag for hans Arbeide ei kunde tilfikkres ham, dog at gjøre Motoren færdig, hvilket har medført, at han ei har faaet Dækning for et Beløb af 989 Kr. 55 Ø., jfr. vedlagte Kopi af Regningen. Maskinen er derefter paa Landhusholdningselskabets Beføstning bleven transporteret til Aalborg og fremstillet under Landmandsforsamlingen til Bedømmelse af Dommerne for Redstabs- og Maskinudstillingen. Dommernes Udtalelse findes i vedlagte Afskrift, og vil det deraf ses, at medens de ikke tør tilraade, at der af offentlige Midler gives nogen yderligere Bevilling til en Forbedring og Udvikling af Maskinen, anbefale de, at Møllebygger Wittelsen maa blive dækket for det Indskud af 989 Kr. 55 Ø., som han har gjort i Vindmotoren, og denne derefter overdragen Thomas Sørensen til Eie.

Dette Forslag, der er varmt anbefalet af det kongelige danske Landhusholdningselskab, maa Ministeriet for sit Vedkommende tiltræde, idet man maa erkende, at det vilde være haardt for Møllebygger Wittelsen, om han skulde lide Tab, fordi han ved ikke at vige tilbage for Fuldførelsen af det omhandlede Arbeide har gjort det muligt at faae tilveiebragt en begrundet Dom om Maskinens Brugbarhed, medens en Standsning af Arbeidet paa ethvert som helst tidligere Stadium vilde have gjort hele Arbeidet unyttigt og betydningsløst, ligesom det ogsaa maa anses rigtigst, at Thomas Sørensen erholder Vindmotoren udleveret til mulig yderligere Forsøg, hvilket jo kun kan ske, naar Møllebyggeren erholder fuld Betaling.

I Overensstemmelse hermed skulde man tjenstlig anmode det ærede Udvalg om til den forestaaende 2den Behandling af Finantslovsforslaget 1884—85 at stille Endringsforslag om, at den under § 19 III. A. 1. (Landvæsenets Fremme i Almindelighed) opførte Konto forhøies med 989 Kr. 55 Ø.

Utlagene bedes i sin Tid tilbagefendte.

Ø Steel.

S. Poppe.

Til Folketingets Finantsudvalg.

Forslaget tiltrædes.